

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 15009/2024
09.04.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., ..., чији је пуномоћник Милорад Лапчевић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., ..., чији је пуномоћник Милош Југовић, адвокат из ..., ради утврђења заузећа права својине, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 4640/23 од 26.03.2024. године, у седници одржаној 09.04.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 4640/23 од 26.03.2024. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 4640/23 од 26.03.2024. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Куршумлији П 402/22 од 20.09.2023. године, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се утврди да је тужени извршио заузеће на штету парцеле тужиоца кп.бр. .../... КО ... у корист парцеле туженог и кп.бр. .../... КО ... у површини од 106,8м² у следећим мерама и границама: са крајње западне стране до сеоског пута – кп.бр. ... КО ... у правцу север-југ у дужини 3,73м² са северне стране до кп.бр. .../... КО ... у два прелома у правцу запад-исток и то први прелом у дужини од 51,56м и други прелом у дужини од 11,80 м са источне стране до кп.бр. .../... КО ...у правцу север-југ у дужини од 1,65м и са јужне стране до кп.бр. .../... у правцу исток-запад у два прелома и то први прелом у дужини од 11,73м и други прелом у дужини од 49,05 м, и кп.бр. .../... КО ...ц у површини од 61м², а у следећим мерама и границама: са западне стране до кп.бр. .../... у правцу југ-север у дужини од 1,65м, са северне стране до кп.бр. .../... у правцу запад-исток у дужини 28,51м, са источне стране до кп.бр. .../... у правцу север-југ у дужини од 2,78м и са јужне стране кп.бр. .../... између кп.бр. .../... и .../... у дужини од 27,79м, и да се тужени обавезе да ово призна и заузети простор преда тужиоцу. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 145.200,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку у вези члана 403. став 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11...10/23-други закон) и утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. тачка 12. истог Закона, на коју се у ревизији указује, није прописана као ревизијски разлог чланом 407. став 1. тачка 2. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је власник кп.бр. .../... по култури њива 4. класе, површине 0.1022 ха, која се граничи са кп.бр. .../... и .../... КО ..., које су у својини туженог. Парцелу тужиоца обрађује ВВ и сади различите биљне културе, али је спорни простор престао да обрађује док се не заврши судски поступак. Тужени на својим парцелама има засађене шљиве, и након покретања поступка, према тужиочевој парцели је извадио по ред садница шљива. На тужиочевој парцели раније је стављено крупније камење као обележје међа али је уклоњено и актуелно је међа, након изласка геометра, обележена дрвеним кочићима. На скици разграничења кп.бр. ... и .../... КО ... од 27.05.2020. године, сачињене од стране геометра приказана је и осенчена површина која представља разлику катастарског и снимљеног стања према границама у којима тужилац држи своју парцелу. Према налазу и мишљењу вештака геодетске струке од 25.11.2020. године, утврђено је да се у потпуности слажу његове мере и границе са мерама и границама катастарског и снимљеног стања наведеном скицом разграничења, да се између кп.бр. .../... и .../... КО ... са југозапада и кп.бр. .../... КО ... са североистока, налази спорни простор који је зарастао у коров и који нико не обрађује.

На основу тако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је оценио да су испуњени услови за примену члана 37. Закона о основама својинско правних односа, због чега је усвојио тужбени захтев, закључујући да је тужени својим активним радњама извршио спорно заузеће парцеле тужиоца на рачун својих парцела и да је даље у државини спорног простора.

Другостепени суд је није прихватио закључак првостепеног суда, већ је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев, оценивши да тужени није извршио заузеће предметног дела тужиочево парцеле. Овај суд сматра да тужилац није доказао чињеницу да тужени фактички држи спорни простор, која околност представља један од кумулативних услова чије испуњење је потребно за пружање судске правне заштите у смислу законске одредбе члана 37. став 1. Закона о основама својинско правних односа. По налажењу овог суда, уклоњено је велико камење којим је у једном периоду формирана фактичка међна линија између спорних парцела и тужени је уклонио саднице шљива посађене у близини катастарске међе ових парцела, а актуелна међа између предметних парцела обележена је дрвеним кочићима, и спорни простор, који припада тужиочевој парцели, не користе ни тужилац ни тужени, те из наведеног произлази да се спорни део тужиочево парцеле не налази у фактичкој власти туженог.

По оцени Врховног суда правилно је другостепени суд применио материјално право, доносећи побијану пресуду и за своју одлуку је дао јасне разлоге, које овај суд у битном прихвата.

Одредбом члана 37. Закона о основама својинскоправних односа прописано је да власник може тужбом захтевати од држаоца повраћај индивидуално одређене ствари (став 1.); власник мора доказати да на ствар чији повраћај тражи има право својине, као и да се ствар налази у фактичкој ствари туженог (став 2.).

Из наведене законске одредбе произлази да је претпоставка за основаност захтева за повраћај ствари, испуњеност оба кумулативна услова из цитираног члана, да је тужилац доказао да је власник и да се ствар налази у фактичкој власти туженог. Осим тога, потребно је да постоји одређено чињење односно активна радња од стране неког лица, како би се утврдило постојање заузећа на неком земљишту или делу земљишта. У конкретном случају, према утврђеном чињеничном стању, од стране туженог су извађене саднице шљива које су биле посађене у близини међе, уклоњено је велико камење којим је извршено претходно обележавање међне линије и актуелна међа између предметних парцела је обележена кочићима. Изведени писани докази, скица разграничења геометра од 27.05.2020. године, приложена уз тужбу и налаз и мишљење вештака геодетске струке са скицом лица места од 25.11.2020. године, сагласни су у делу мера и граница катастарског и снимљеног стања. Фактичко стање спорног дела земљишта парцеле тужиоца је да је необрађено, зарасло у коров, с тим да ни тужилац нити тужени не обрађују своје парцеле до постављених међних знакова, односно до граничне међне линије. Следствено изложеном, када се има у виду утврђено чињенично стање, Врховни суд налази да је другостепени суд правилно применио материјално право када је закључио да у конкретном случају нису испуњени услови за пружање судске заштите захтеву тужиоца, јер за то нису испуњени услови прописани одредбом члана 37. ЗОСПО, будући да тужилац као власник није доказао да тужени користи спорни део парцеле, односно да се налази у фактичкој државини туженог.

Из наведених разлога неосновани су ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права од стране другостепеног суда.

Правилна је одлука о трошковима парничног поступка донета правилном применом одредби члана 153. став 1., члана 154. и члана 165. став 2. Закона о парничном поступку.

Како се ревизијским наводима не доводи у сумњу правилност и законитост побијане пресуде, Врховни суд је ревизију тужиоца одбио као неосновану и одлучио као у изреци ове пресуде, применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Бранка Дражић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић